

Д-ръ Петъръ Беронъ. *)

(1797—1871)

Просвѣтителнитѣ идеи на XVIII в. — за свобода и равенство — раздвижиха, съживиха европейскитѣ народи. Броженіето въ името на тия идеи обхвана особено ония народности, които гинѣха въ робство подѣ чужди народи. Въ зависимостъ отъ споменатитѣ идеи изпъкна и оная за народностъ и просвѣта. Започна се старателно изучаване на миналото, за да може да се освѣтли пѣтя на настоящето. Просвѣтата бѣ лозунгътъ. Всѣка нация прояви въ името на горнитѣ идеи права за самостоятеленъ животъ и започна се едно слѣдъ друго пробуждане, възраждане на угнетенитѣ народи: чехи, гърци, ромѣни, сърби. Вълнитѣ на това движение не закѣснѣха да засегнатъ и българитѣ. Мракътъ и невѣжеството, изкуствено подържани отъ гърцитѣ, терорътъ упражняванъ отъ турцитѣ, парализуваха всѣко просвѣтно и хуманно прѣдначинание. Но велика е силата на идеитѣ, — тѣ разрушаватъ и най-твърдитѣ прѣгради. Просвѣтнитѣ идеи на XVIII в., слѣдователно, можаха да засегнатъ и пробудятъ и съзнанието на българина, — настѣпи неговото възраждане.

*) Портретъ отъ образа на Д-ръ П. Беронъ не се помѣти въ таблото, понеже Д-ръ Павловичъ, у когото се намира Д-ръ Бероновиятъ портретъ, изработенъ отъ художника Н. Павловичъ, не благоволи да го даде за отлитографиране.